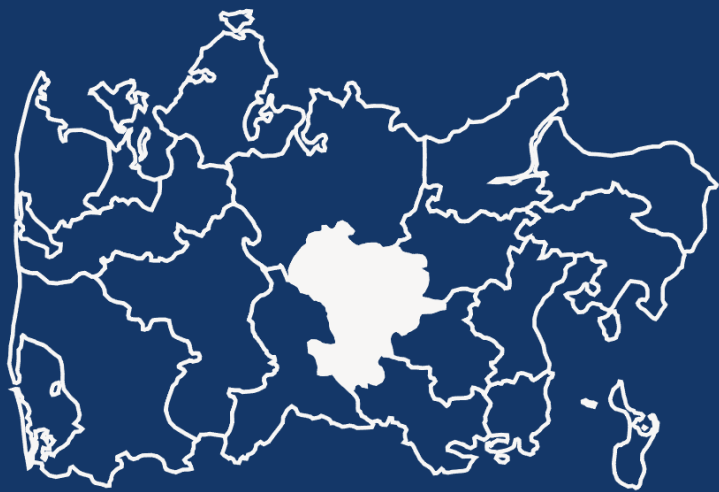

Erhvervsudvikling i Silkeborg Kommune

Tendenser, specialisering og vækst

Marts 2025

Indhold

1. Forord og sammenfatning	3
2. Beskæftigelse og specialisering	7
3. Virksomhedsbestand	12
4. Iværksætteri	18
5. Vækstvirksomheder og eksport	28

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

1

Forord og sammenfatning

Forord

Velkommen til den sjette udgave af Kommunerapporten om erhvervsudviklingen i Midtjylland. Rapporten giver et opdateret indblik i erhvervslivet i de 19 midtjyske kommuner og belyser de muligheder og udfordringer, der præger udviklingen.

Erhvervshus Midtjylland hjælper erhvervslivet med at skabe vækst og udvikling. For at kunne gøre dette bedst muligt er det vigtigt, at vi har en opdateret viden om de områder, som har betydning for virksomhedernes udvikling. Kommunerapporterne spiller en vigtig rolle i dette arbejde, da den giver os relevant data, som kan danne grundlag for fremtidige indsatser, der kan understøtte erhvervslivet både lokalt og regionalt.

Som tidligere vil årets kommunerapport indeholde kommenteret erhvervsstatistik. I år adskiller rapporten sig dog ved at indeholde nye indikatorer på iværksætteri - et højaktuelt emne. Der er fokus på de brancher med flest iværksættere, iværksætternes uddannelsesniveau samt andelen af kvindelige iværksættere, hvilket kan være med til at danne grundlag for endnu mere målrettede og tilpassede erhvervsfremmetiltag, som bedre imødekommer de konkrete behov.

Vi sætter stor pris på kommunernes bidrag til rapporten. Deres input er afgørende for at skabe et solidt fundament for videndeling og inspiration på tværs af kommuner. Dette samarbejde kan danne grobund for nye erhvervsstrategier, initiativer og partnerskaber, der styrker det lokale erhvervsliv og udnytter regionens mange potentialer.

Et tæt samarbejde mellem kommunerne, den lokale erhvervsservice og Erhvervshus Midtjylland er afgørende for en effektiv erhvervsfremmeindsats. Kommunerapporten skal fungere som et redskab til at fremme denne indsats og skabe et fælles overblik over regionale og tværkommunale

potentialer samt de mest presserende udfordringer.

I rapporten sammenlignes kommunernes udvikling med Region Midtjylland, resten af landet og en række sammenligningskommuner.

Sammenligningskommunerne er Horsens Kommune, Herning Kommune, Holstebro Kommune, Randers Kommune og Viborg Kommune

Vi håber, at rapporten vil inspirere og bidrage til en fortsat stærk erhvervsudvikling i hele Midtjylland.

God læselyst!

Ib Lauritsen

Bestyrelsesformand, Erhvervshus Midtjylland

Helle Berthold Rosenberg

Direktør, Erhvervshus Midtjylland

Sammenfatning – erhvervspræstationer

Tabellen til højre sammenfatter Silkeborg Kommunes erhvervspræstationer i 2023 på en række nøgleområder. I tabellen er Silkeborg Kommune sammenlignet med hele Region Midtjylland og med andre kommuner i Danmark af samme type som Silkeborg Kommune (angivet ved et trafiklys).

Tabellen viser øverst, at Silkeborg Kommune i perioden 2018-23 har oplevet en stærk vækst i den private jobskabelse, der også er betydeligt højere end det regionale gennemsnit.

Rapporten viser, at en stor del af jobvæksten kan tilskrives udviklingen i større virksomheder, der er vokset markant i perioden. Hertil kommer en betydelig nettotilflytning af virksomheder.

På andre områder skiller Silkeborg Kommune sig ikke så meget ud. Iværksætter-raten er dog lidt højere end det regionale gennemsnit, mens andelen af vækstvirksomheder er faldet de to seneste år.

Andelen af virksomheder med eksport ligger også lidt under det regionale gennemsnit efter kun at være steget beskedent de sidste år.

	Silkeborg Kommune	Region Midtjylland	Sammenligning med andre provinsbykommuner
 Jobvækst i den private sektor 2018-23	12,7 pct.	8,5 pct.	
 Iværksætterraten	4,0	3,8	
 Treårig overlevelsesrate for nye virksomheder	57,8 pct.	57,3 pct.	
 Andel vækstvirksomheder	11,7 pct.	12,4 pct.	
 Andel eksportvirksomheder	19,8 pct.	20,4 pct.	
 Jobvækst i store virksomheder 2018-23	22,4 pct.	14,3 pct.	

Svageste tredjedel blandt provinsbykommuner i Danmark

Signaturforklaring:

Midterste tredjedel blandt provinsbykommuner i Danmark

Bedste tredjedel blandt provinsbykommuner i Danmark

Sammenfatning – erhvervsstruktur

Oversigten til højre giver et samlet billede af Silkeborg Kommunes profil som erhvervskommune.

De største brancher i kommunen målt på antal jobs er detailhandel, bygge og anlæg samt finansiering og forsikring. De tre brancher stod i 2023 til sammen for 8.255 årsværk.

Det mest specialiserede erhverv i Silkeborg Kommune er finansiering og forsikring, der med en specialiseringsgrad på 2,1 fylder mere end dobbelt så meget som i en gennemsnitskommune.

Virksomhedsstrukturen afviger ikke meget fra resten af regionen, men i Silkeborg er en lidt højere andel (39 pct.) ansat i virksomheder med mere end 50 ansatte. Mikrovirksomheder står omvendt for en lidt mindre del af beskæftigelsen end i Region Midtjylland under ét.

Analysen giver også en profil af kommunens iværksættere. Den viser bl.a., at andelen af kvindelige iværksættere i perioden 2021-23 lå under det midtjyske gennemsnit.

De tre største brancher

1. Detailhandel:	3.199 årsværk
2. Bygge og anlæg:	2.670 årsværk
3. Finansiering og forsikring:	2.386 årsværk

Andel kvindelige iværksættere

Silkeborg Kommune:	22,9 pct.
Region Midtjylland:	25,3 pct.

Top 3 specialiserede brancher

1. Finansiering og forsikring	2,1
2. Elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri	1,7
3. Tekstil-, træ- og møbelindustri	1,5

Andel beskæftigede i store og små virksomheder

Silkeborg Kommune	
Mikrovirksomheder (0-9 årsværk):	33 pct.
Store virksomheder (50+):	35 pct.
Region Midtjylland	
Mikrovirksomheder (0-9 årsværk):	30 pct.
Store virksomheder (50+):	39 pct.

Note: En specialisering på 1,0 svarer til, at en branche udgør en andel af den private beskæftigelse, der svarer til landsgennemsnittet.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

2

Beskæftigelse og specialisering

Dette afsnit giver et overblik over den private jobskabelse i Silkeborg Kommune og kortlægger kommunens erhvervsprofil.

På næste side vises udviklingen i den private beskæftigelse de senere år samt den kvartalsvise udvikling i 2024 for private lønmodtagere.

De efterfølgende sider går i dybden med kommunens erhvervsstruktur. Først vises, hvordan de private jobs er fordelt på brancher, og hvad jobudviklingen har været på brancheniveau. Derefter viser afsnittet, hvordan beskæftigelsen er fordelt på større og mindre virksomheder.

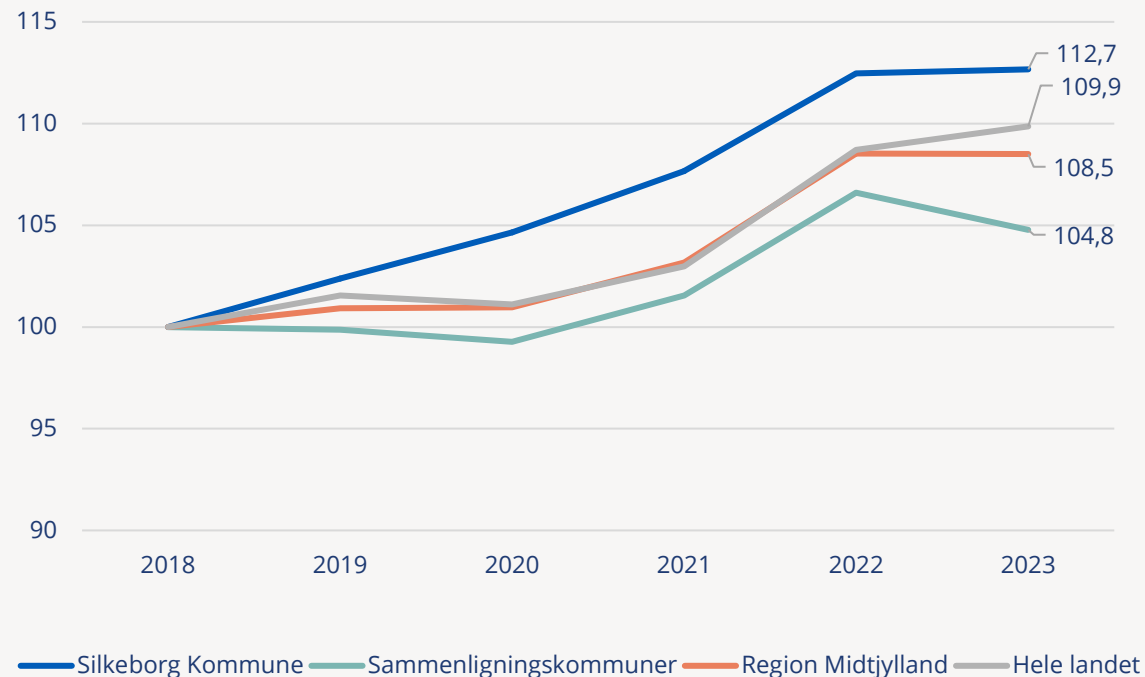
Stærk jobvækst i Silkeborg frem til 2022

Udviklingen i den private beskæftigelse er en sammenfattende indikator for erhvervspræstationerne på lokalt niveau, der afspejler den samlede effekt af en række underliggende indikatorer som iværksætteri, vækstvirksomheder, tiltrækning af virksomheder, konkurser, mv. Figur 2.1 sammenholder udviklingen i antallet af private fuldtidsbeskæftigede i Silkeborg Kommune med udviklingen i sammenligningskommunerne, hele Region Midtjylland og hele landet.

Det fremgår, at Silkeborgs virksomheder samlet har præsteret en stærk jobvækst, der er betydeligt større end i sammenligningskommunerne og samtidig højere end det regionale gennemsnit. Jobudviklingen stagnerede dog i 2023 lige som i resten af regionen.

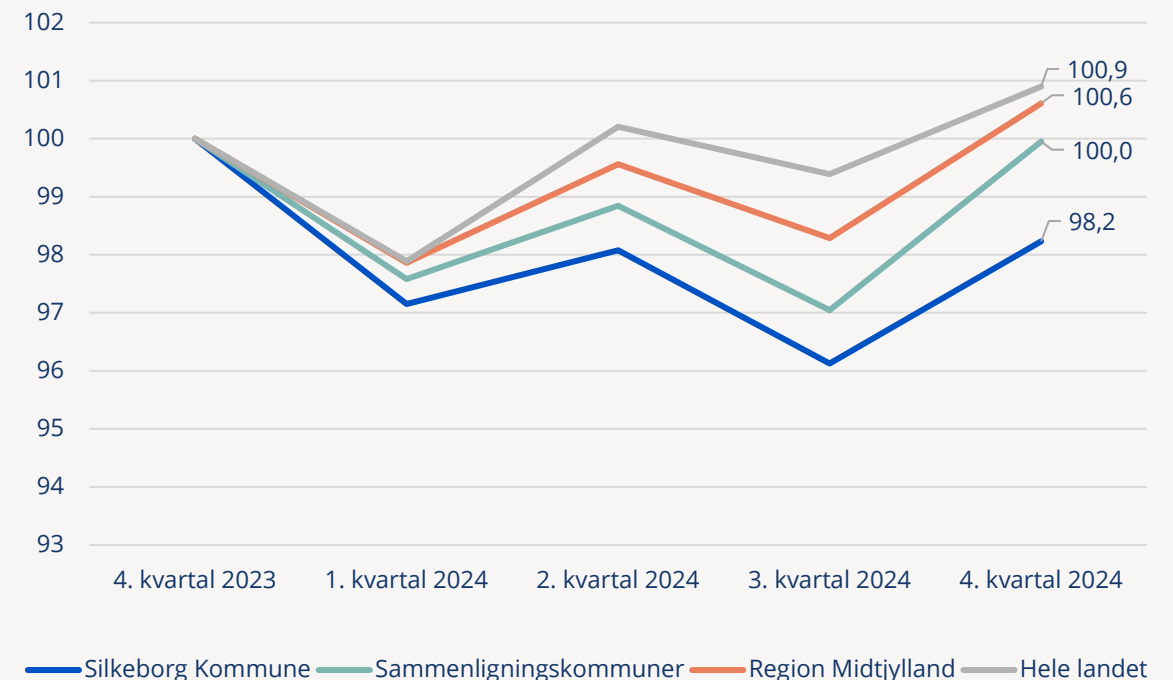
Figur 2.2 fokuserer på den kvartalsvise udvikling i beskæftigelsen det seneste år – belyst gennem antallet af privatansatte lønmodtagere. Figuren viser, at afmatningen i den private jobskabelse ser ud til at have fortsat ind i 2024, hvor jobudviklingen i Silkeborg Kommune ikke har fulgt med udviklingen i resten af regionen.

Figur 2.1. Indeks for udvikling i privat fuldtidsbeskæftigelse (2018=100)

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik

Figur 2.2. Indeks for udvikling i privatansatte lønmodtagere, 2024 (4. kv. 2023=100)

Kilde: IRIS Group på baggrund af jobindsats.dk. Beskæftigelsen i den private sektor er opgjort ved den samlede fuldtidsbeskæftigelse fratrasket branchen offentlig administration, undervisning og sundhed.

Mangfoldig erhvervsstruktur og stærk vækst inden

Tabel 2.1 giver et overblik over den private beskæftigelse og udviklingen heri i Silkeborg Kommune fordelt på brancher. Tabellen viser også de enkelte branchers erhvervsmæssige specialisering i Silkeborg Kommune i 2023. Det fremgår, at ni brancher har mere end 1.000 årsværk med detailhandel som den største branche efterfulgt af byggeri og finanssektoren.

Rådgivningsbranchen skiller sig ud med den højeste vækstrate blandt de større brancher efterfulgt af byggeri samt it-erhvervet. Også operationel service har oplevet stor fremgang. Størst nedgang ses inden for træ- og møbelindustri.

Tabel 2.1. Antal private jobs, jobvækst 2018-23 samt erhvervsmæssig specialisering, fordelt på brancher

Branche	Antal fuldtidsjobs		Jobvækst, 2018-23 (pct.)	Jobvækst i hele landet, 2018-23 (pct.)	Specialisering, 2023
	2018	2023			
Detailhandel	3.041	3.199	5%	3%	1,2
Bygge & anlæg	2.037	2.670	31%	14%	1,1
Finansiering og forsikring	2.181	2.386	9%	8%	2,1
Elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri	1.885	2.251	19%	10%	1,7
Engroshandel	1.538	1.733	13%	5%	0,8
Rådgivning og forskning	1.259	1.722	37%	22%	0,9
Tele, it og information	1.141	1.459	28%	24%	1,2
Tekstil-, træ- og møbelindustri	1.377	1.147	-17%	6%	1,5
Transport	1.039	1.026	-1%	10%	0,7
Hoteller og restauranter	892	958	7%	12%	0,8
Primære erhverv	987	938	-5%	-3%	1,1
Operationel service	561	839	49%	7%	0,5
Sundhedsvæsen	579	688	19%	24%	1,0
Ejendomshandel	582	590	1%	3%	1,0
Undervisning	530	583	10%	7%	1,0
Velfærdsinstitutioner	514	541	5%	12%	0,9
Andre serviceydelser	493	539	9%	7%	0,8
Kultur og fritid	409	461	13%	16%	1,1
Kemisk industri, medicinalindustri og plast-, glas- og betonindustri	446	435	-3%	16%	0,4
Fødevareindustri	292	390	33%	7%	0,6
Erhvervsservice	367	312	-15%	8%	0,7
Metalindustri	342	300	-12%	-2%	0,6
Råstof og energi, mv.	132	223	69%	24%	0,7
Forlag, tv og radio	99	211	114%	13%	0,6
Alle brancher	22.724	25.602	13%	10%	1,0

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik. Note: En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at branchens andel af kommunens private beskæftigelse er større end i resten af landet. Hvis specialiseringsgraden er under 1, fylder branchen mindre i kommunen end i resten af landet eller en gennemsnitskommune. Tal markeret med rød angiver, at væksten har været negativ.

Stærk specialisering inden for finanssektoren

Figuren til højre giver en grafisk illustration af Silkeborg Kommunes erhvervsmæssige specialisering og udvikling. Den fokuserer på de brancher, der fylder mest beskæftigelsesmæssigt i kommunen, jf. tabel 2.1 på forrige side.

Det fremgår, at Silkeborg Kommune har en stærk specialisering inden for finansiering og forsikring (bl.a. Jyske Bank) samt elektronik- og maskinindustri. Disse erhverv er også vokset i perioden.

Den stærkeste jobvækst har dog fundet sted inden for bygge & anlæg samt rådgivningsbranchen.

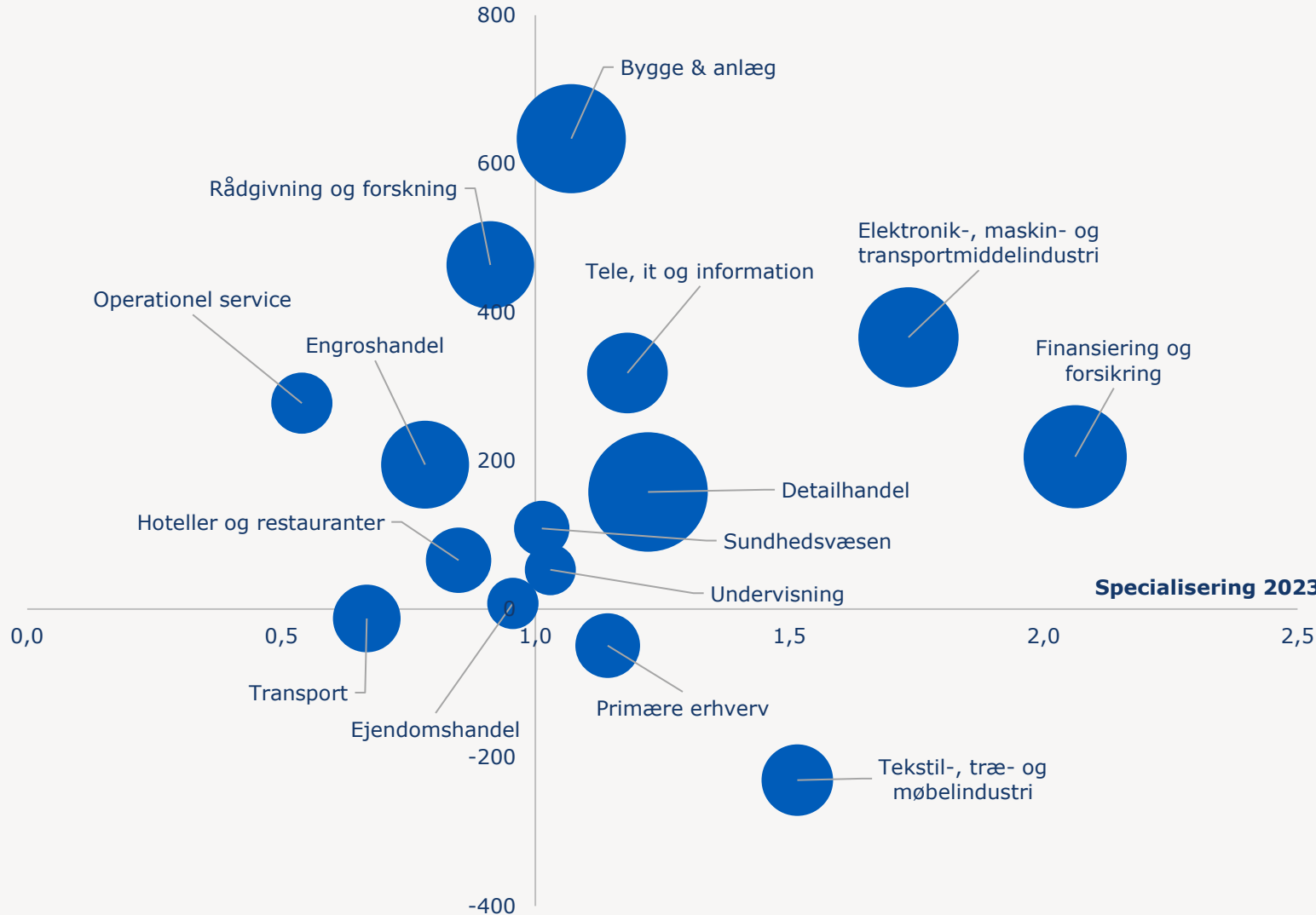

Figuren viser den erhvervsmæssige specialisering og udvikling.

Branchernes betydning i kommunen er belyst gennem tre indikatorer:

- Cirklernes diameter illustrerer størrelsen af hver branche målt på antal fuldtidsbeskæftigede i 2023.
- Placeringen langs figurens x-akse viser branchens specialiseringsgrad. En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at branchens andel af den private beskæftigelse er større end i resten af landet.
- Placeringen langs y-aksen viser udviklingen i antal fuldtidsbeskæftigede 2018-23. Dvs. om branchen har haft vækst eller tilbagegang.

Figur 2.3. Silkeborg Kommunes erhvervsmæssige specialisering samt jobvækst, opdelt på brancher

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik. Note: Figuren omfatter de 15 største brancher i kommunen.

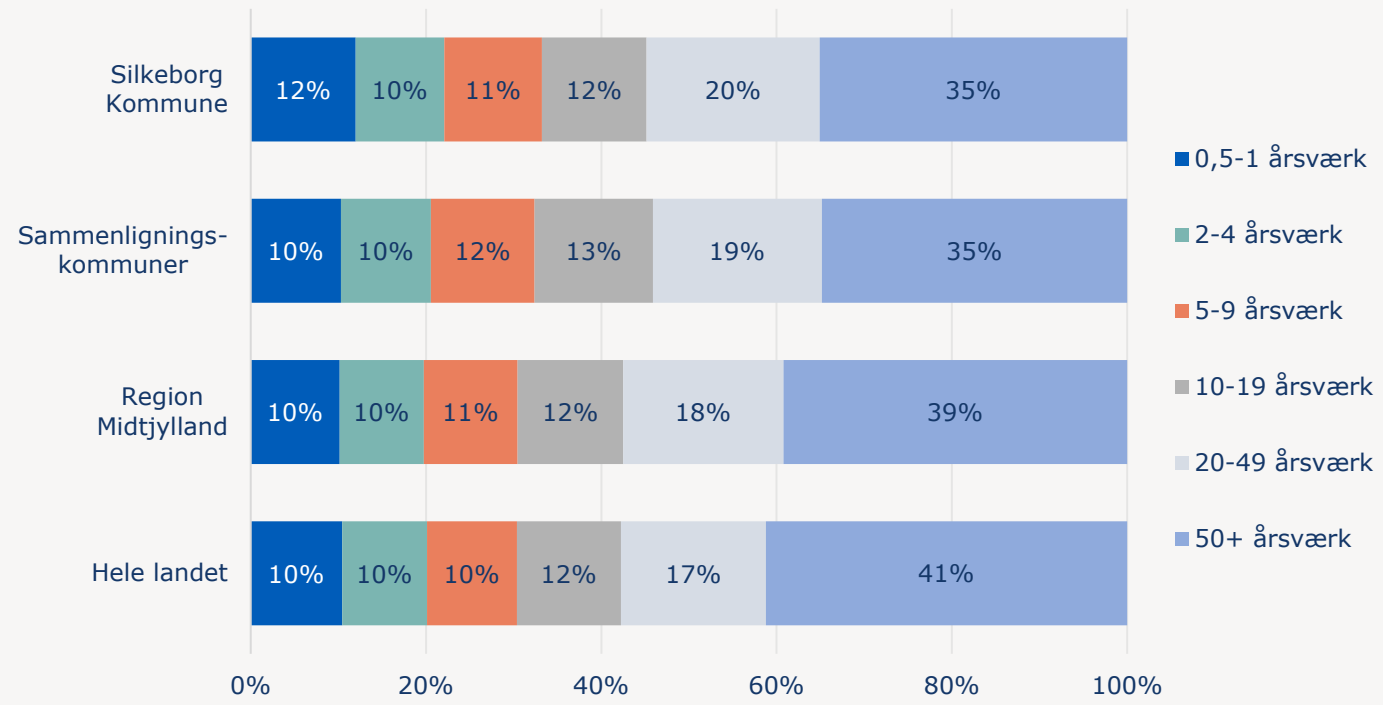
Væksten drives af de større virksomheder i Silkeborg Kommune

Figuren og tabellen neden for giver et billede af virksomhedsstrukturen i Silkeborg Kommune. Figur 2.4 viser, hvor meget henholdsvis mindre og større virksomheder udgjorde af den private beskæftigelse i 2023, mens tabel 2.2 viser, om de forskellige størrelseskategorier har haft vækst eller tilbagegang i perioden 2018-23.

Det fremgår, at virksomhedsstrukturen ikke er meget forskellig fra det regionale gennemsnit. Der er dog lidt flere ansatte i mikrovirksomheder og lidt færre i større virksomheder holdt op mod regionen som helhed.

Figuren til højre viser, at væksten i jobskabelsen i Silkeborg Kommune især er drevet af virksomheder med over 20 ansatte. For de to nederste størrelseskategorier gælder begge, at væksten har været betydeligt større end for regionen samlet.

Figur 2.4. Fordeling af private fuldtidsbeskæftigelse efter størrelsen af den virksomhed, de arbejder i, 2023

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Opgjort på arbejdssteder.

Tabel 2.2. Jobudvikling 2018-23 for private virksomheder opdelt på størrelsesgrupper

Størrelse	Silkeborg Kommune	Region Midtjylland
0,5-1 årsværk	3,8%	2,8%
2-4 årsværk	-4,8%	-5,8%
5-9 årsværk	3,3%	2,4%
10-19 årsværk	8,0%	6,4%
20-49 årsværk	22,2%	14,1%
50+ årsværk	22,6%	14,3%
Alle virksomheder	12,7%	8,5%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Opgjort på arbejdssteder. Udvikling i antal jobs er opgjort på baggrund af gruppernes samlede fuldtidsbeskæftigelse i henholdsvis 2018 og 2023.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

3

Virksomhedsbestand

Dette afsnit kigger nærmere på Silkeborg Kommunes virksomheder.

Først gennemgår afsnittet, hvordan virksomhederne er fordelt på brancher, og om antallet af virksomheder er stigende eller faldende i de enkelte brancher.

Dernæst vises udviklingen i omfanget af tilflyttende og fraflyttende virksomheder, og hvordan tilflyttere og fraflyttere er fordelt på sektorer og størrelsesgrupper.

Til sidst viser afsnittet data for omfanget af konkurser i kommunen.

Stor stigning i antal it- og rådgivningsvirksomheder

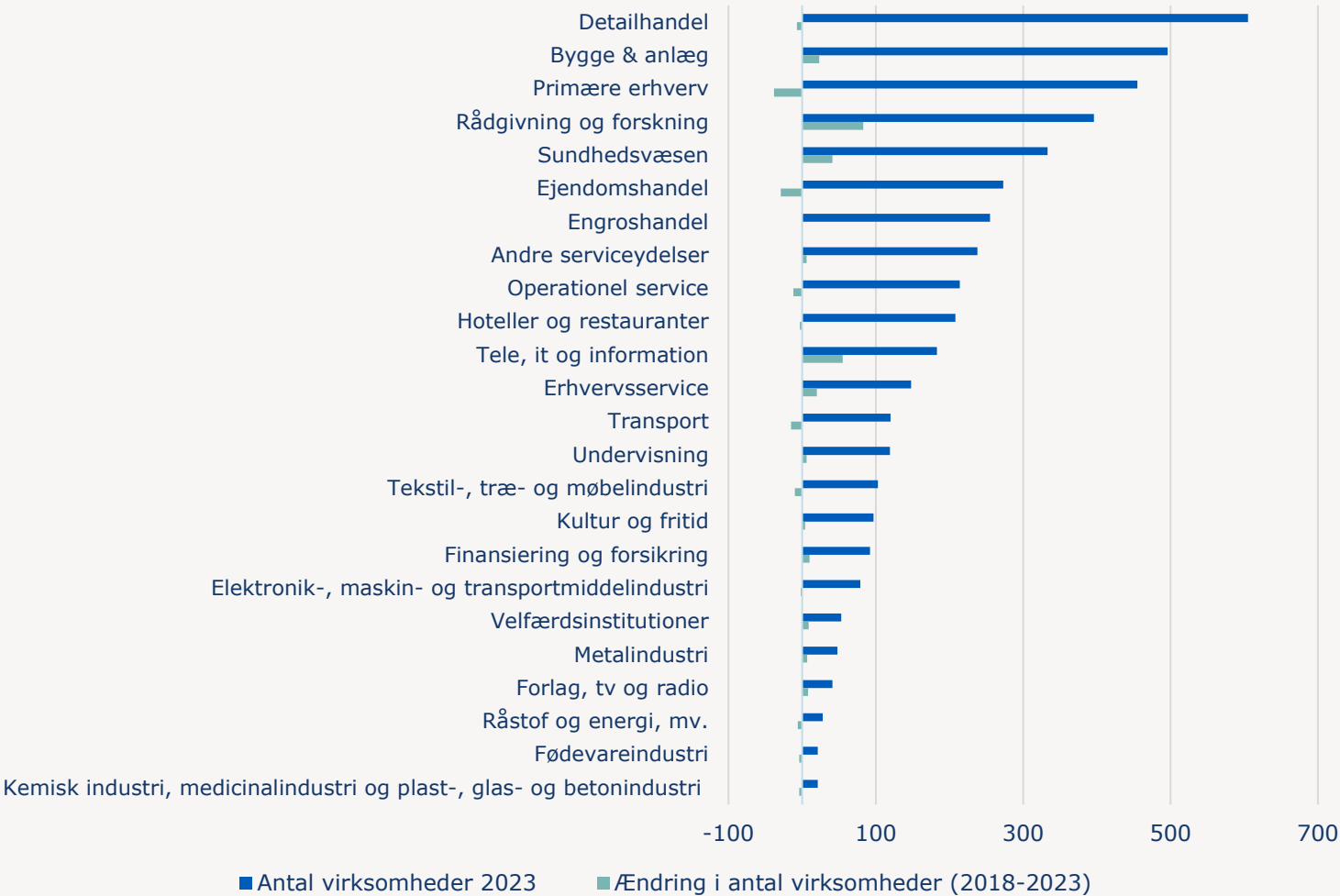
Der eksisterede ved udgangen af 2023 i alt 4626 reelle virksomheder (arbejdssteder med mindst ét halvt årsværk) i Silkeborg Kommune. Det er en stigning på 3 pct. siden 2018.

Figuren viser ikke overraskende, at detailhandel samt bygge & anlæg er de største brancher målt på virksomhedsbestanden – efterfulgt af primære erhverv.

Fremgangen i antallet af virksomheder er størst inden for rådgivningsbranchen samt it-erhvervet, mens ejendomshandel og primære erhverv har oplevet tilbagegang.

Figur 3.1. Antal private virksomheder 2023 samt vækst i antal virksomheder 2018-23, opdelt på brancher

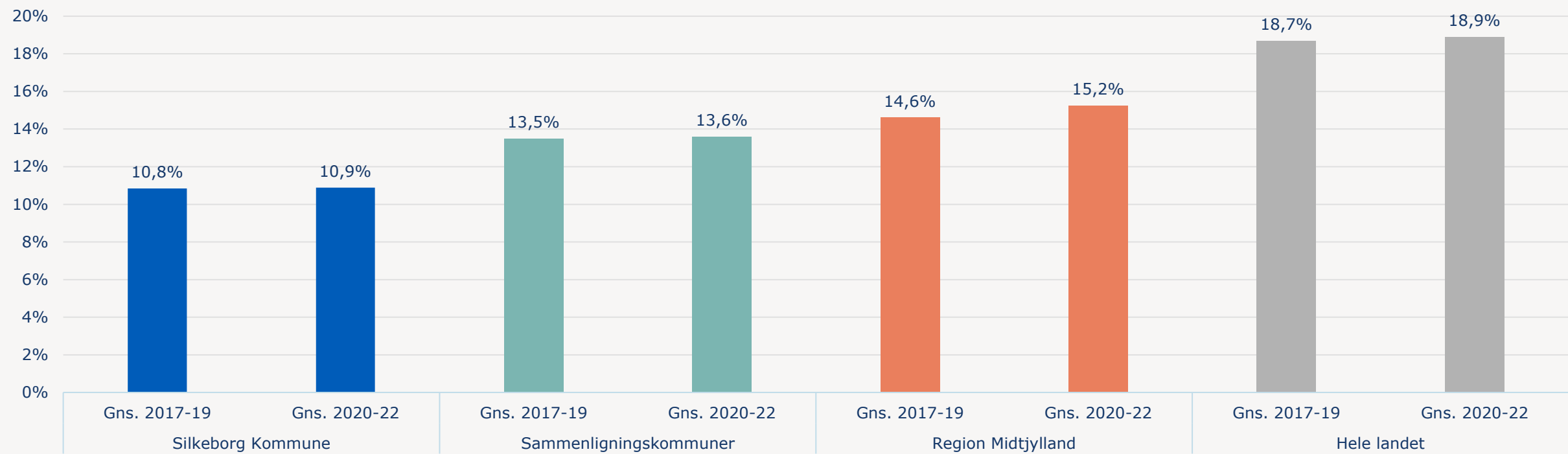
Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Virksomheder er opgjort på arbejdsstedsniveau. Tabellen medtager kun virksomheder, der lever op til Danmarks Statistiks minimumskrav for at være en reel virksomhed (aktivitet, der svarer til et halvt årsværk i den pågældende branche).

Godt 10 pct. arbejder i udenlandsk ejede virksomheder

En indikator for erhvervslivets internationalisering er omfanget af virksomheder, der har udenlandske ejere. Derudover kan udenlandsk ejerskab have betydning for beskæftigelse, investeringer og den lokale erhvervsstruktur. Figur 3.2 viser, hvor stor en andel af de privat beskæftigede, der er ansat i virksomheder under udenlandsk ejerskab.

Det fremgår, at udenlandsk ejede virksomheders andel af beskæftigelsen er forholdsvis beskeden i Silkeborg Kommune, og at andelen ligger væsentligt under det regionale gennemsnit og tallet for hele landet. Samtidig er andelen stort set uændret over de to perioder.

Figur 3.2. Udenlandsk ejede virksomheders andel af den private beskæftigelse, 2017-19 & 2020-22

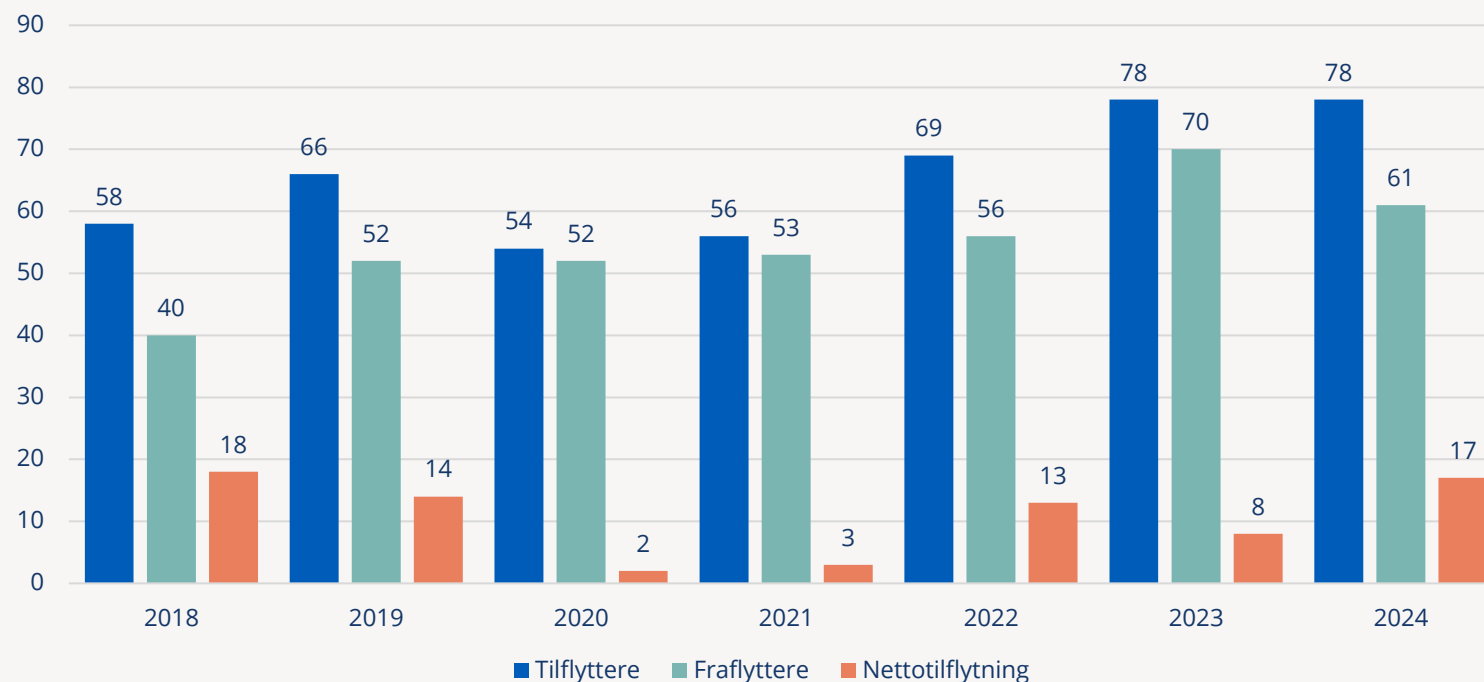
Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Opgjort på arbejdssteder og beskæftigede personer. Arbejdsstedernes nationalitet er baseret på virksomhedernes ejerskabsforhold. Virksomheder defineres som udenlandsk ejet, hvis en udenlandsk ejer direkte eller indirekte besidder mere end 50 pct. af egenkapital eller aktionernes stemmerettigheder

Stor tilflytning af virksomheder til Silkeborg Kommune

Et andet pejlemærke for erhvervsvilkårene i en kommune er forholdet mellem til- og fraflytninger af virksomheder. Figur 3.3 viser udviklingen i både til- og fraflytninger samt nettotilflytningen (tilflytninger fratrasket fraflytninger) til Silkeborg Kommune i perioden 2018-24.

Over hele perioden er der flyttet 459 virksomheder til kommunen, mens der er fraflyttet 384 virksomheder, hvilket giver en nettotilflytning på 75 virksomheder. Samtidig har antallet af tilflyttende virksomheder i alle år været større end antallet af fraflyttere. I 2024 var nettotilflytningen på 17 virksomheder.

Figur 3.3. Til- og fraflytning af virksomheder i Silkeborg Kommune, 2018-24

Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra cvr-registeret.

Note: Opgjort på baggrund af arbejdssteder med beskæftigelse på flyttetidspunktet.

Opgørelse af til- og fraflyttede virksomheder

Analysen af til- og fraflyttede virksomheder er baseret på et særudtræk fra CVR-registeret.

Analysen er afgrænset til arbejdssteder, der på flyttetidspunktet har beskæftigede lønmodtagere.

Opgørelsen af beskæftigelse er baseret på virksomhedens indberetninger til Skattestyrelsens eIndkomstregister.

Virksomhedsejere i enkeltmandsejede virksomheder uden andre ansatte, og som ikke udbetaler løn til sig selv, indgår ikke i opgørelsen.

Modsat tidligere kommunerapporter omfatter analysen også virksomheder med hovedsæde i andre kommuner, der flytter en afdeling til kommunen.

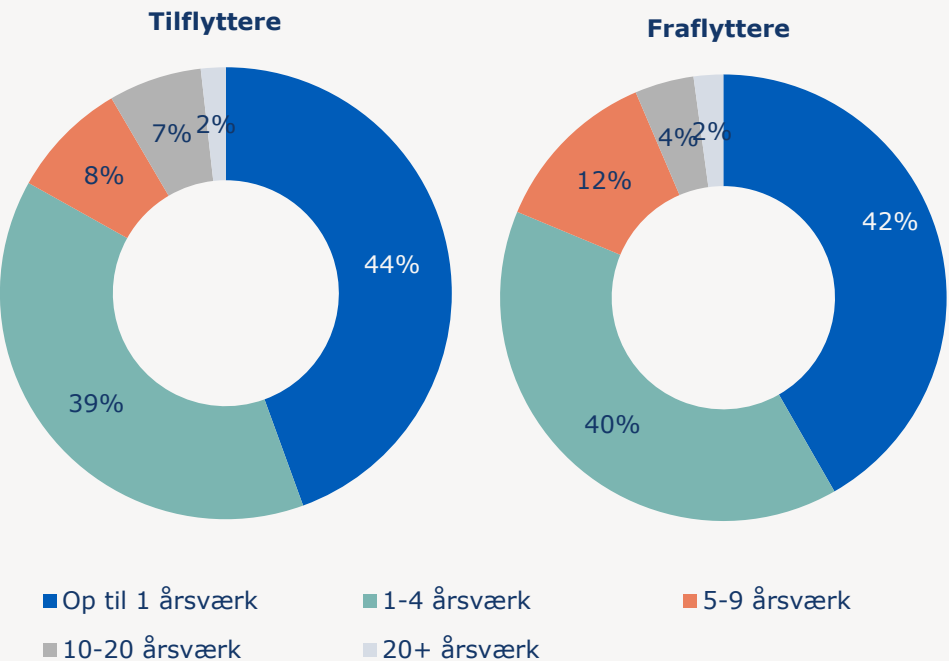
Opgørelsen adskiller sig fra de månedlige til- og fraflyttelister på kommunalt niveau ved kun at fokusere på arbejdssteder med beskæftigede lønmodtagere.

Mange tilflyttende virksomheder inden for handelssektoren

Figur 3.4 viser forskelle mellem til- og fraflyttede virksomheder i Silkeborg Kommune, når det gælder virksomhedernes størrelse. Det fremgår, at der i perioden 2022-24 kun var små forskelle i de til- og fraflyttede virksomheders fordeling på størrelsesgrupper. Der flyttede dog lidt flere virksomheder til i størrelsesgruppen 10-20 årsværk, end der fraflyttede Silkeborg Kommune i denne størrelsesgruppe.

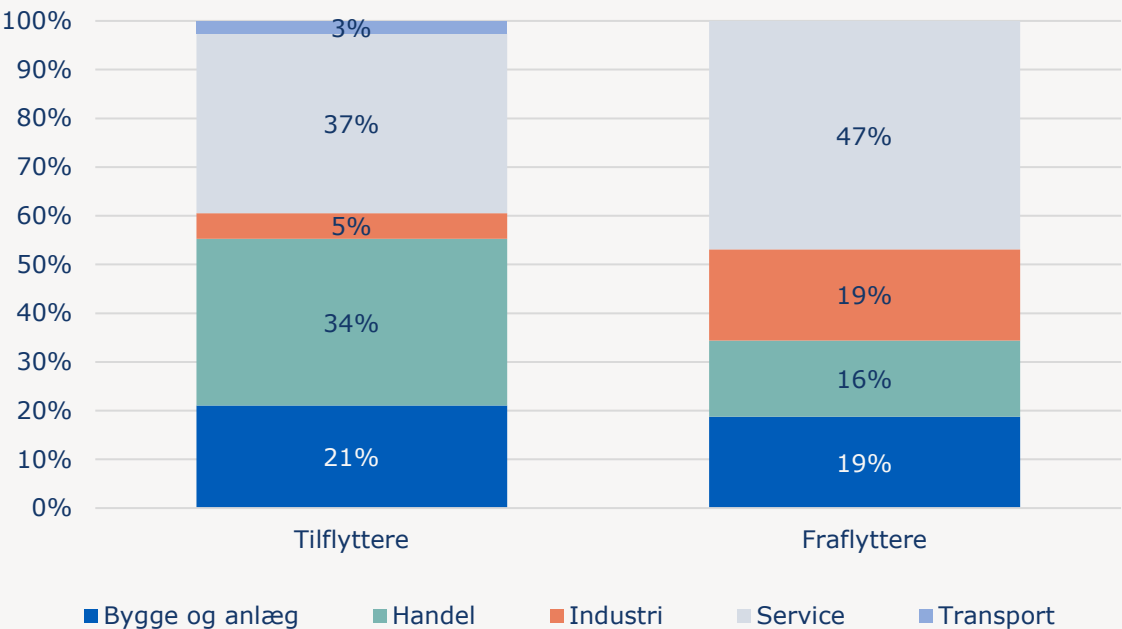
Figuren til højre giver et billede af, hvordan til- og fraflytterne fordeler sig på hovedsektorer, idet figuren fokuserer på virksomheder med mindst fem fuldtidsansatte for at sætte fokus på virksomheder, hvis til- og fraflytning har stor betydning for udviklingen i den lokale beskæftigelse. Som det fremgår, har Silkeborg Kommune haft mange tilflyttede virksomheder inden for handel i perioden, mens der til gengæld er nettoaflytning af virksomheder inden for industri og service.

Figur 3.4. Til- og fraflyttede virksomheder fordelt på størrelsesgrupper, 2022-24

Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra cvr-registeret.
Note: Opgjort på baggrund af arbejdssteder med beskæftigelse på flyttetidspunktet.

Figur 3.5. Til- og fraflyttede virksomheder fordelt på sektorer, Silkeborg Kommune, 2022-24

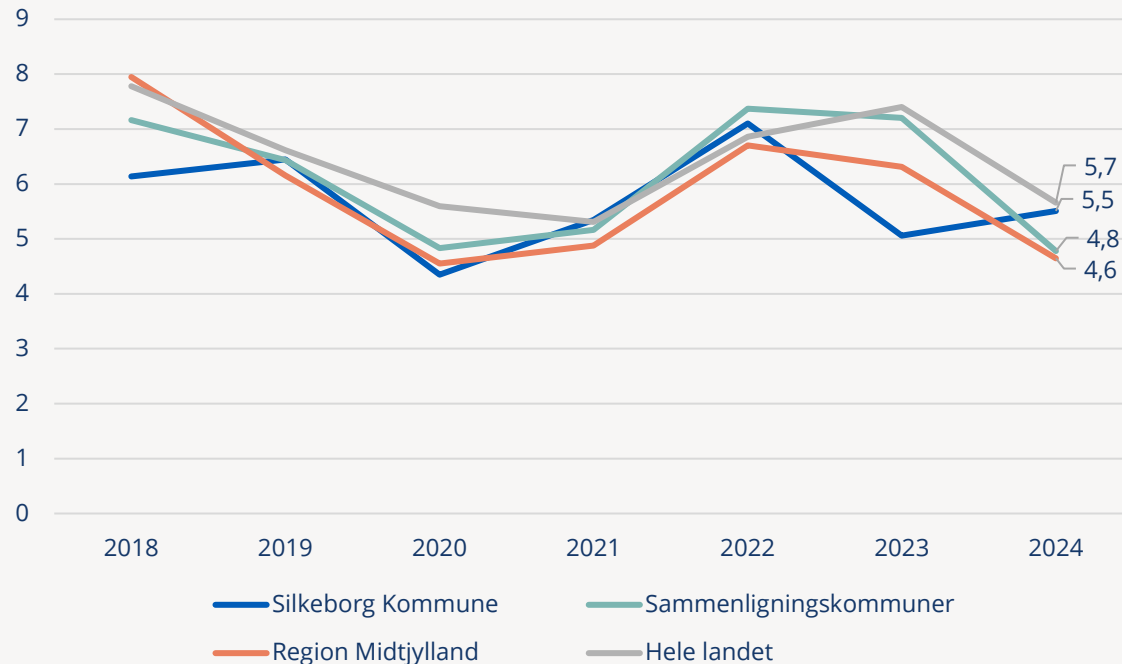
Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra cvr-registeret.
Note: Opgjort på baggrund af arbejdssteder med mindst 5+ fuldtidsbeskæftigede på flyttetidspunktet.

Udviklingen i antal konkurser afviger kun lidt fra det regionale gennemsnit

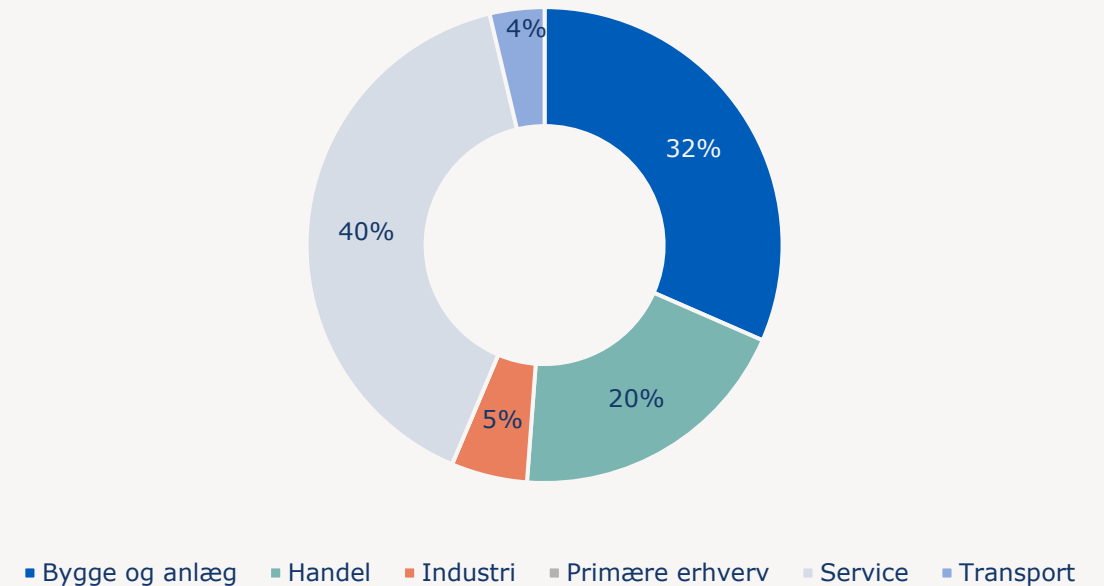
En indikator for afvikling og frafald af virksomheder er omfanget af konkurser. Figur 3.6 viser udviklingen i omfanget af konkurser – opgjort som antal konkurser pr. 1.000 virksomheder. I 2024 lå denne andel på 5,5, hvilket som vist er højere end det regionale gennemsnit. Udviklingen har dog i hele perioden nogenlunde fulgt trenden i hele regionen – med 2023 og 2024 som små afvigelser. Således var konkurstallet i Silkeborg Kommune relativt lavt i 2023.

Endelig viser figur 3.7, hvordan konkurserne i kommunen i perioden 2022-24 fordeler sig på hovedsektorer. Det fremgår, at serviceerhverv samt bygge & anlæg til sammen stod for mere end 70 pct. af konkurserne i perioden.

Figur 3.6. Udvikling i antal konkurser pr. 1.000 virksomheder, 2018-24

Figur 3.7. Konkurs i Silkeborg Kommune fordelt på sektorer, 2022-24

4

Iværksætteri

Dette afsnit sætter fokus på iværksætteri i Silkeborg Kommune.

Den første del af afsnittet viser iværksætterraten, og hvordan den har udviklet sig siden 2018. Derefter vises hvor stor en andel af de nye virksomheder, der overlever, og hvordan de udvikler sig målt på årsværk.

Den sidste del af afsnittet går i dybden med iværksætternes fordeling på brancher, køn og alder.

Pæn iværksætterrate i 2023

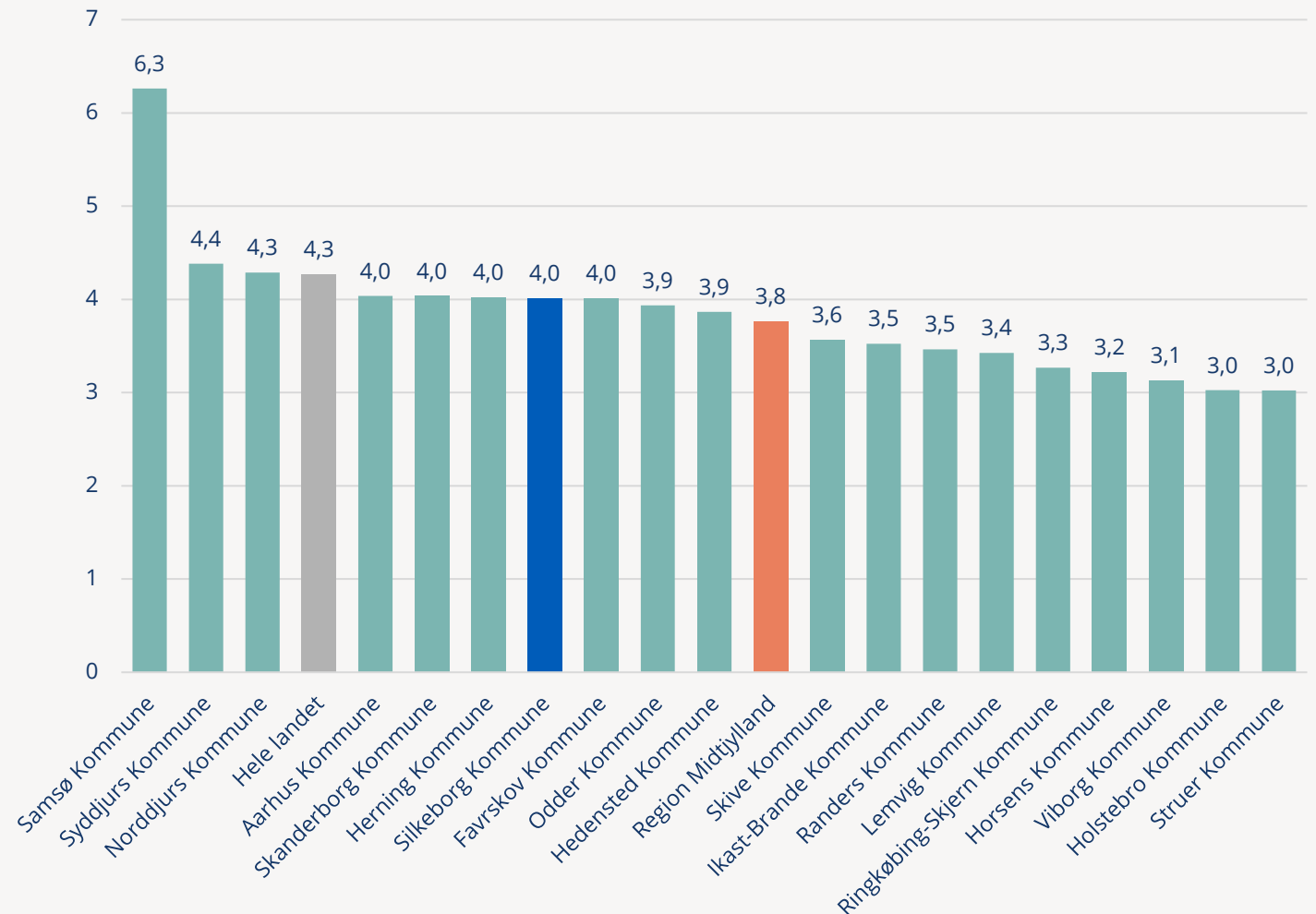
Nye virksomheder og iværksættere spiller en vigtig rolle for fornyelse, dynamik, innovation og jobskabelse i erhvervslivet.

Figuren til højre viser iværksætterraten (andelen af nye virksomheder sat i forhold til befolkningen i den erhvervsaktive alder) i 2023 i de midtjyske kommuner sammenholdt med lands- og regionsgennemsnittet.

Det fremgår, at iværksætterraten i Silkeborg Kommune lå på 4,0 pct. i 2023 – en anelse over regionsgennemsnit.

Generelt er billedet, at iværksætterraten er høj i den østlige del af regionen og lav i den vestlige del.

Figur 4.1. Iværksætterraten i de midtjyske kommuner, 2023

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Iværksætterraten er opgjort som antal nye virksomheder pr. 1.000 personer i arbejdsstyrken (15-64 årige). Tallene kan ikke sammenlignes direkte med tidligere års kommunerapporter, der viste etableringsraten (antal nye virksomheder ift. samlet virksomhedsbestand). Vi anvender i denne rapport iværksætterraten, der er et bedre mål for iværksætterkulturen i en kommune.

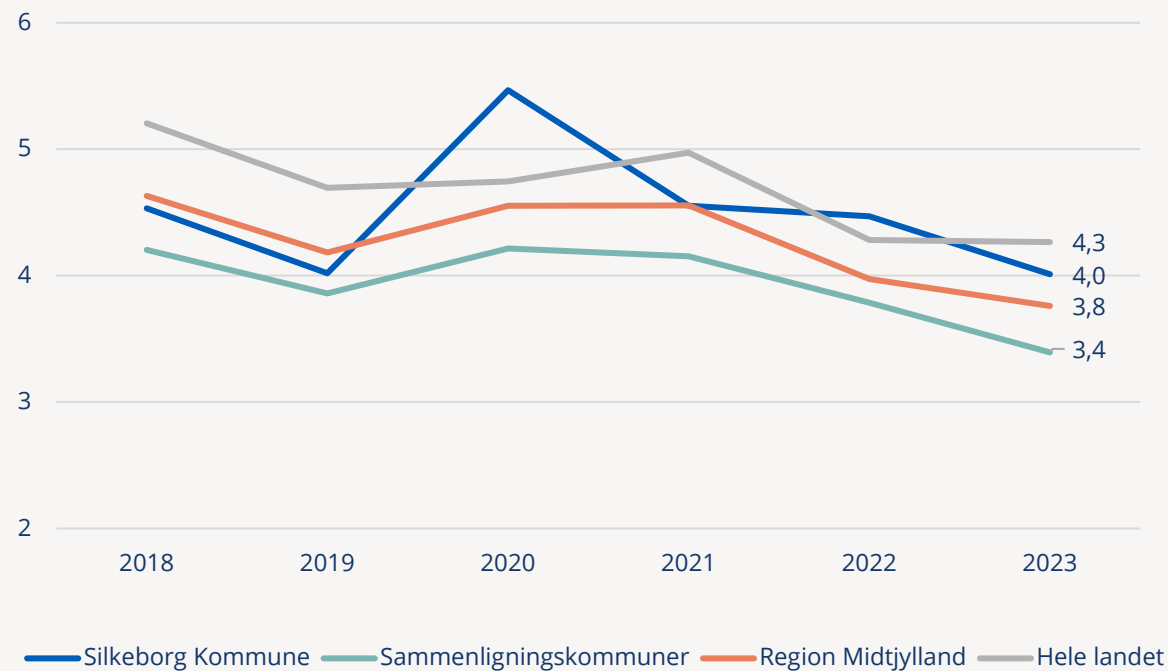
Faldende iværksætterrater i Silkeborg Kommune siden 2020

Figur 4.2 viser udviklingen i iværksætterraten i perioden 2018-23 for Silkeborg Kommune, sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet.

Siden 2021 er antallet af iværksættere faldet på både lands- og regionsplan – en udvikling, der bl.a. kan skyldes det stigende renteniveau og usikkerhed knyttet til inflation og geopolitisk ustabilitet.

I Silkeborg Kommune toppede iværksætteraktiviteten i 2020, hvorefter faldet har været stærkere end i resten af regionen.

Figur 4.2. Udvikling i iværksætterraten, 2018-23

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Iværksætterraten er opgjort som antal nye virksomheder i året sat i forhold til arbejdsstyrken (15-64 årige).

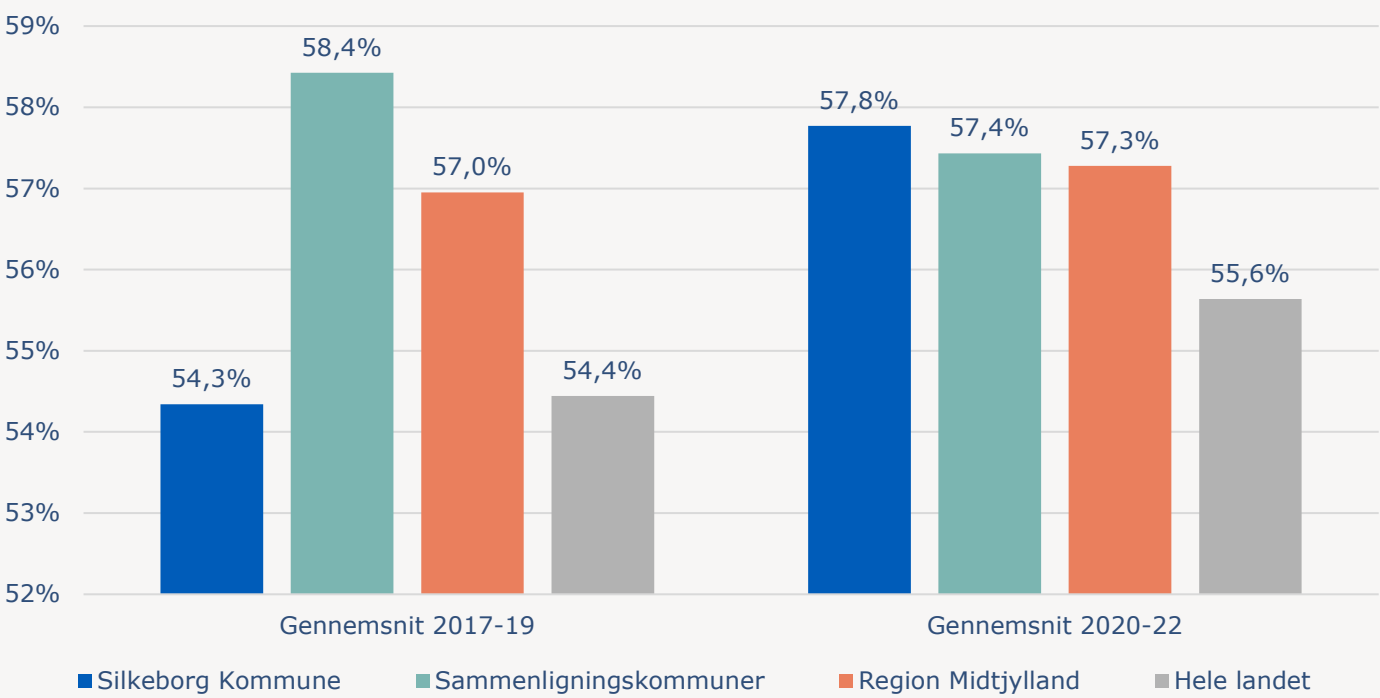

Stigende overlevelsesrate, men faldende jobvækst blandt Silkeborgs iværksættere

En vigtig indikator for iværksættervilkårene i en kommune er overlevelsesraten. Det vil sige andelen af nye virksomheder, der formår at fastholde en væsentlig økonomisk aktivitet efter, at de er etableret. Figur 4.3 viser de gennemsnitlige overlevelsesrater tre år efter etablering for to perioder. Det fremgår, at overlevelsesraten er steget betydeligt i kommunen fra den første til den anden periode, så den i 2020-22 var på niveau med både sammenligningskommunerne og regionen som helhed.

En anden indikator for iværksættervilkårene er de overlevende virksomheders evne til at skabe værdi og arbejdspladser. Tabel 4.1 viser det gennemsnitlige antal jobs i overlevende iværksættervirksomheder tre år efter etableringsåret. Der er igen vist gennemsnittet for to perioder. Både på regions- og landsplan ses en tendens til, at væksten er en smule mindre i den sidste periode, hvilken kan hænge sammen med den økonomiske afmatning i nogle brancher under corona-krisen. Iværksætterne i Silkeborg Kommune skiller sig her ud ved en relativ høj gennemsnitlig jobvækst i den første periode og det modsatte i den sidste periode.

Figur 4.3. Overlevelsesraten (tre år efter etablering), opdelt på to perioder

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Tabel 4.1. Gennemsnitligt antal fuldtidsjobs tre år efter etablering, opdelt på to perioder

Jobskabelse pr. virksomhed	Gns. 2017-2019	Gns. 2020-2022
Silkeborg Kommune	2,6	1,7
Sammenligningskommuner	2,1	1,8
Region Midtjylland	2,1	1,8
Hele landet	2,2	2,0

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik
Note: Kolonnen for 2017-19 består af virksomheder etableret i 2014-16, mens kolonnen for 2020-22 består af virksomheder etableret i 2017-19.

Videnservice samt finans- og forsikringsområdet står for mere end 1/3 af Silkeborgs iværksættere

For den enkelte kommune kan det endvidere være interessant at se nærmere på inden for hvilke brancher, at der etableres nye virksomheder. Tabel 4.2 viser de nye virksomheders fordeling på brancher i perioden 2022-23 og sammenligner med det øvrige land og regionen som helhed.

Af tabellen fremgår, at iværksætternes fordeling på brancher ikke afviger meget fra sammenligningskommunerne og Region Midtjylland samlet. Silkeborg har dog relativt mange iværksættere inden for vidensservice og finans/forsikring samt relativt få inden for transport og operationel service.

Tabel 4.2. Nye virksomheders fordeling på brancher, gennemsnit for 2022-23

Branche	Silkeborg Kommune	Sammenligningskommuner	Region Midtjylland	Hele landet
Vidensservice	20%	13%	15%	17%
Finansiering, forsikring og ejendomme	16%	15%	15%	12%
Bygge og anlæg	13%	16%	14%	13%
Private velfærdsinstitutioner og kultur	11%	9%	11%	10%
Information og kommunikation	7%	6%	7%	9%
Detailhandel	7%	6%	6%	6%
Landbrug, skovbrug, fiskeri, råstof, forsyning og andre serviceydelser	6%	10%	8%	8%
Operationel service	6%	7%	7%	9%
Hoteller og restauranter	6%	5%	6%	6%
Transport	3%	5%	5%	6%
Engroshandel	2%	3%	3%	3%
Industri	2%	5%	4%	3%
I alt	100%	100%	100%	100%

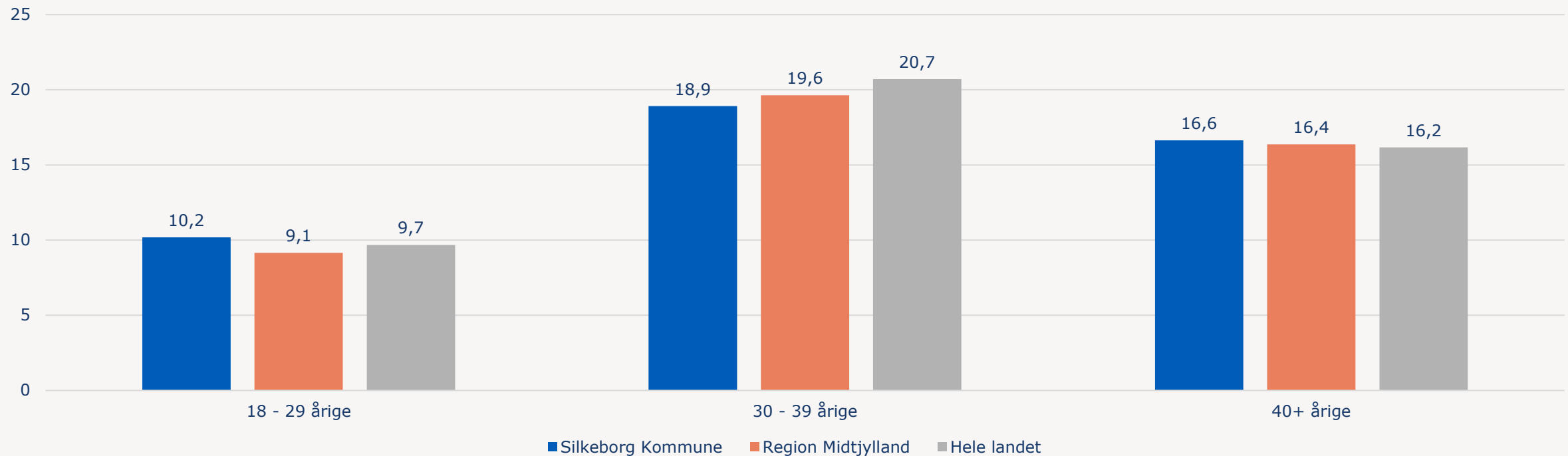
Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Virksomheder med uoplyst branche er ikke medtaget.

Relativt høj iværksætteraktivitet blandt unge i Silkeborg Kommune

Figuren neden for belyser de aldersopdelte iværksætterrater. Den viser antallet af iværksættere i tre aldersgrupper over en treårig periode (2021-23) sat i forhold til antallet af borgere i de pågældende aldersgrupper i samme periode. Derved skabes et billede af i hvilken aldersgruppe, at iværksætteraktiviteten er højest, og hvordan kommunen afviger fra lands- og regionsgennemsnittet inden for hver aldersgruppe.

Figuren viser for det første, at iværksætteraktiviteten er højest i aldersgruppen 30-39 år i både kommune, region og hele landet. Herudover fremgår det, at iværksætterraten blandt unge under 30 år var højere end i resten af regionen, mens det modsatte gjorde sig gældende i perioden 2021-23 for personer i aldersgruppen 30-39 år.

Figur 4.4. Antal iværksættere 2021-23 pr. 1.000 indbyggere, opdelt på aldersgrupper

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Figuren er baseret på de fulde stifterteams bag iværksættervirksomhederne. Antal iværksættere er opgjort samlet for den treårige periode pr. 1.000 borgere i den pågældende aldersgruppe, hvor antallet af borgere er opgjort som et gennemsnit for de tre år. For gruppen 40+ er kun medtaget borgere under 70 år.

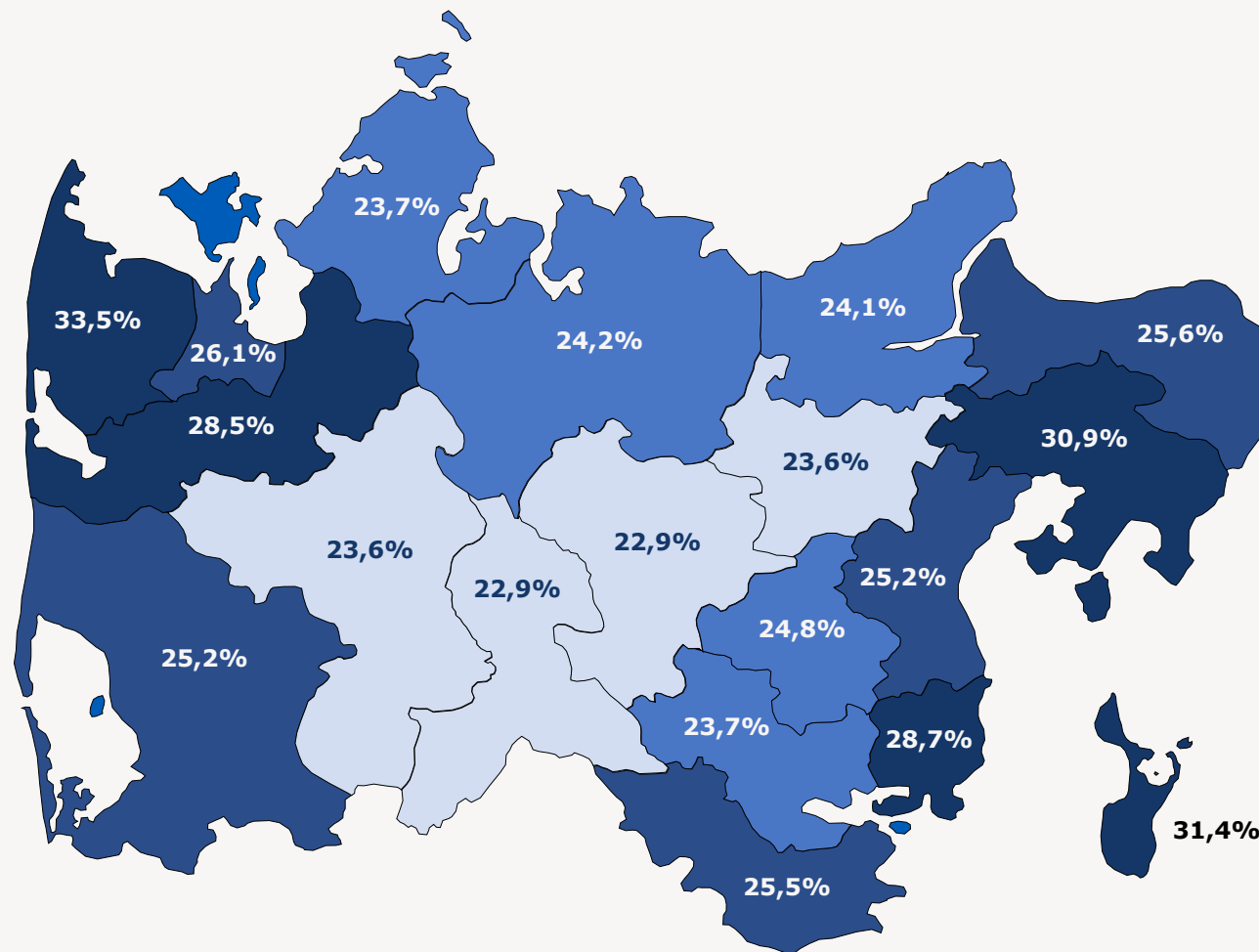
Andelen af kvindelige iværksættere varierer på tværs af de midtjyske kommuner

På landsplan er kun ca. en fjerdedel af alle iværksættere kvinder. Det kan skyldes en række barrierer som større usikkerhed på egne evner, et mere beskedent forretningsnetværk, vanskeligere adgang til finansiering og en større bekymring om work-life balance. Det er faktorer, som der kan arbejdes med lokalt i forhold til at støtte og motivere kvinder med interesse for iværksætteri.

Figur 4.5 viser for alle midtjyske kommuner andelen af iværksættere, der var kvinder i perioden 2021-23. Samlet set var andelen af kvindelige iværksættere 25,4 pct. i Region Midtjylland mod 26,3 pct. på landsplan i denne periode.

Som det fremgår, er der betydelige forskelle på tværs af de midtjyske kommuner. Lemvig Kommune topper med en andel på 33,5 pct., mens Silkeborg Kommune sammen med Ikast-Brande Kommune ligger i bunden med en andel på 22,9 pct.

Figur 4.5. Andel kvindelige iværksættere i de midtjyske kommuner, gennemsnit for 2021-23

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Andelen af kvindelige iværksættere er baseret på det fulde stifterteam bag virksomheden.

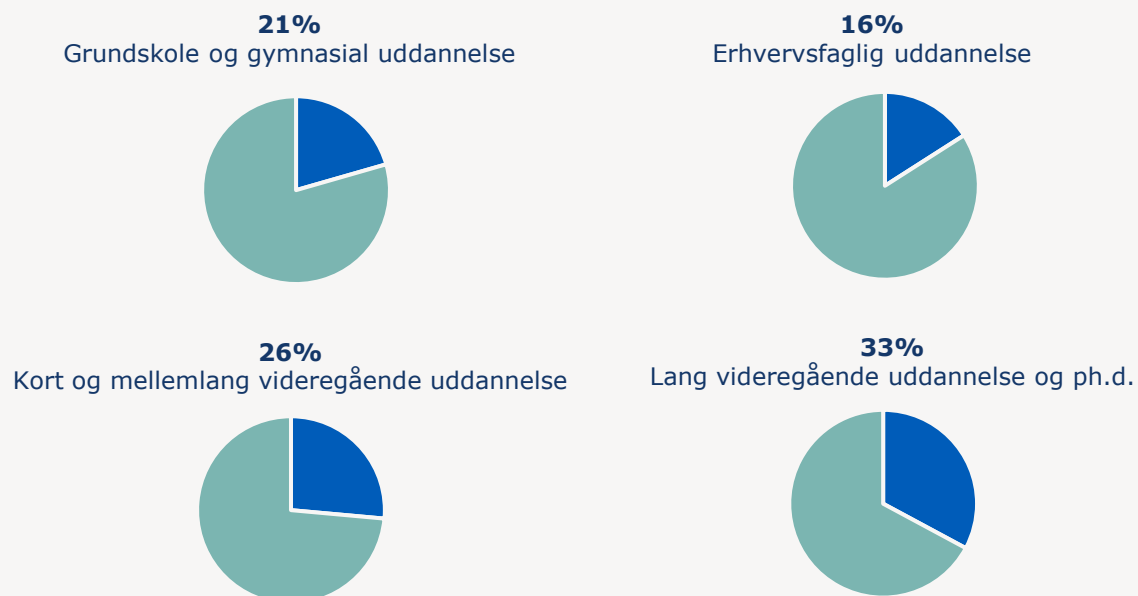
Kvindelige iværksættere – Silkeborg halter efter på alle uddannelsesniveauer

Forholdet mellem mandlige og kvindelige iværksættere varierer noget på tværs af uddannelsesbaggrund. Det er belyst i figurerne neden for, der viser andelen af kvindelige iværksættere i perioden 2021-23 fordelt efter uddannelsesniveau i Silkeborg Kommune og for regionen som helhed.

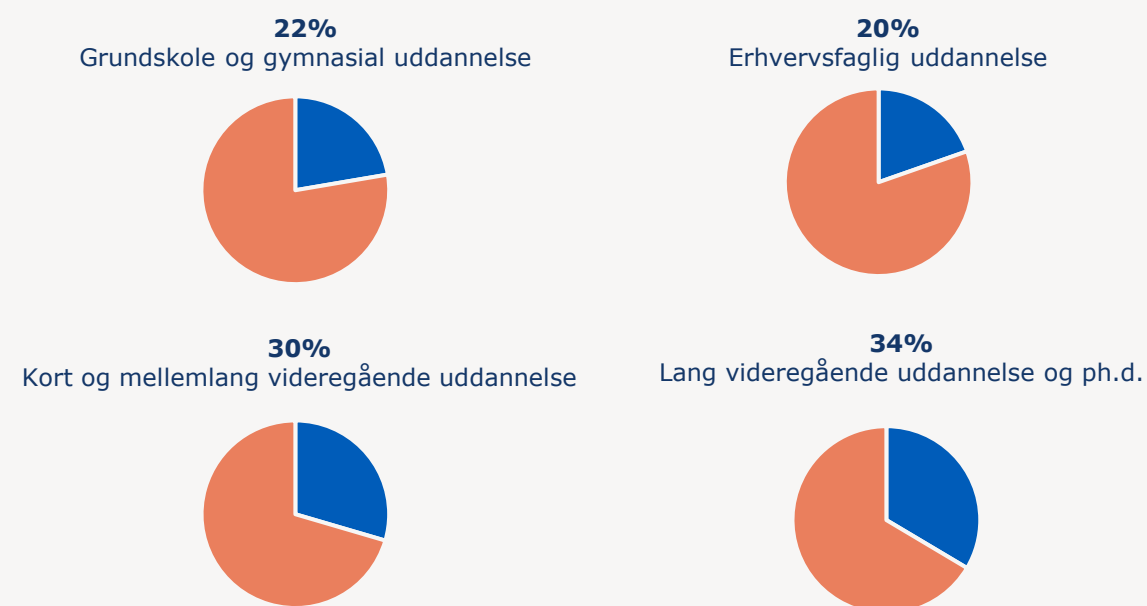
Som det fremgår, er andelen af kvindelige iværksættere i Region Midtjylland højst blandt personer med en videregående uddannelse, mens den er lavest for personer med en erhvervsfaglig uddannelse. Figuren viser, at andelen af kvindelige iværksættere er lavere i Silkeborg Kommune end i regionen som helhed på alle uddannelsesniveauer, idet forskellene dog er meget små i to af de fire kategorier.

Figur 4.6. Andel kvindelige iværksættere opdelt på uddannelsesniveau, 2021-23

Silkeborg Kommune

Region Midtjylland

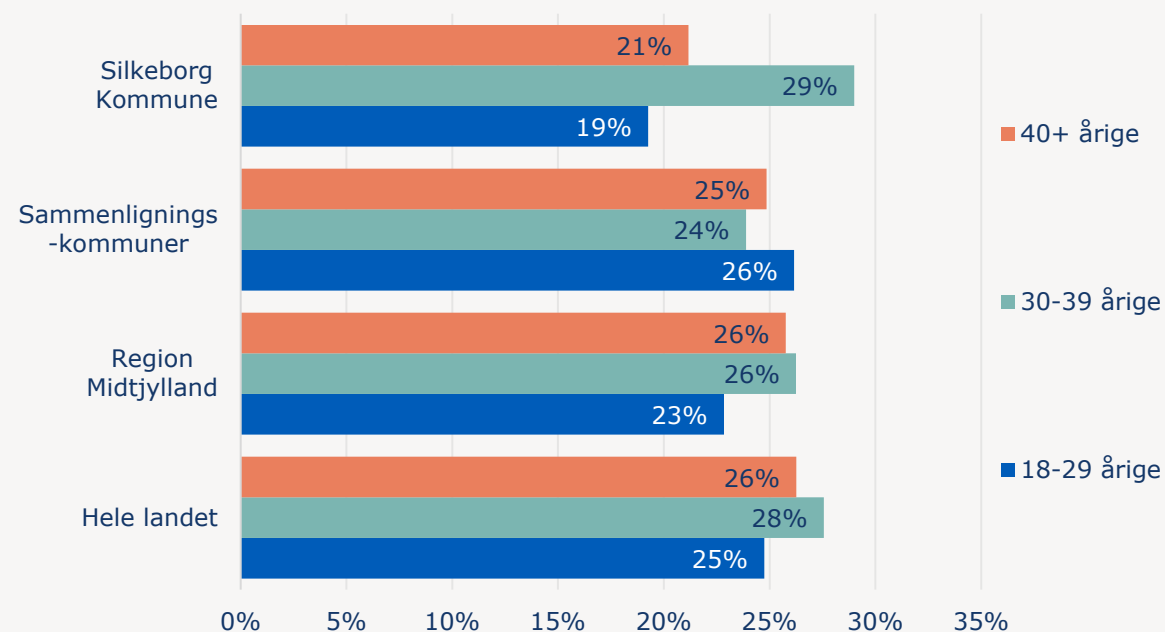
Højeste andel kvindelige iværksættere i Silkeborg Kommune blandt 30-39 årige

Et andet interessant perspektiv på lokalt iværksætteri er iværksætternes alder. Iværksætterlysten samt barrierer og usikkerhed knyttet til at starte virksomhed kan variere med alderen.

Derfor viser figur 4.7 andelen af kvindelige iværksættere i forskellige aldersgrupper i henholdsvis Silkeborg Kommune, sammenligningskommunerne, regionen som helhed og hele landet.

Det fremgår, at Silkeborg ligger relativt højt på andelen af kvindelige iværksættere i aldersgruppen 30-39 år, men lavt blandt specielt unge under 30 år.

Figur 4.7. Andel kvindelige iværksættere opdelt på aldersgrupper, gennemsnit for 2021-23

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik

Note: Andelen af kvindelige iværksættere er baseret på det fulde stifterteam bag virksomheden.

Udvikling i andel kvindelige iværksættere i midtjyske kommuner

Tabel 4.3 viser andelen af kvindelige iværksættere i tre tidsperioder. Top 5 er fremhævet i alle tre perioder.

Det fremgår, at mange de samme kommuner går igen i top-5 over de højeste andele kvindelige iværksættere. Samsø Kommune ligger i top-5 i alle perioder, mens Lemvig Kommune, Syddjurs Kommune, Odder Kommune og Holstebro Kommune er at finde i top-5 i to perioder.

Der er dog også udsving. Fx er Lemvig Kommune gået fra en lav andel kvindelige iværksættere i 2015-17 til en høj andel i de seneste to perioder. Silkeborg Kommune er den eneste kommune, hvor andelen af kvindelige iværksættere har været faldende fra periode til periode. Samlet er andelen på regionsplan steget fra 24,0 pct. til 25,3 pct.

Tabel 4.3. Andel kvindelige iværksættere i de midtjyske kommuner, gennemsnit for 2015-17, 2018-20 & 2021-23

Kommune	2015-17	2018-20	2021-23
Lemvig Kommune	17,4%	27,5%	33,5%
Samsø Kommune	36,3%	26,9%	31,4%
Syddjurs Kommune	26,9%	26,0%	30,9%
Odder Kommune	27,9%	18,6%	28,7%
Holstebro Kommune	24,8%	27,3%	28,5%
Struer Kommune	23,7%	23,9%	26,1%
Norddjurs Kommune	24,6%	27,0%	25,6%
Hedensted Kommune	24,3%	24,1%	25,5%
Aarhus Kommune	23,3%	24,5%	25,2%
Ringkøbing-Skjern Kommune	25,2%	28,6%	25,2%
Skanderborg Kommune	25,5%	26,4%	24,8%
Viborg Kommune	21,9%	21,3%	24,2%
Randers Kommune	24,3%	20,4%	24,1%
Skive Kommune	22,6%	23,7%	23,7%
Horsens Kommune	25,1%	21,4%	23,7%
Favrskov Kommune	24,4%	25,2%	23,6%
Herning Kommune	21,4%	20,9%	23,6%
Ikast-Brande Kommune	24,5%	26,0%	22,9%
Silkeborg Kommune	25,9%	25,2%	22,9%
Region Midtjylland	24,0%	24,2%	25,3%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note Andelen af kvindelige iværksættere er baseret på de fulde stifterteams bag virksomhederne.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

5

Vækstvirksomheder og eksport

Det sidste afsnit går i dybden med, hvordan kommunens virksomheder formår at skabe vækst og eksport.

Først belyses udviklingen i andelen af vækstvirksomheder og vækstvirksomhedernes fordeling på sektorer.

Derefter kigger afsnittet nærmere på, hvor mange virksomheder der har eksport, og hvordan den samlede eksportværdi blandt kommunens eksporterende virksomheder har udviklet sig.

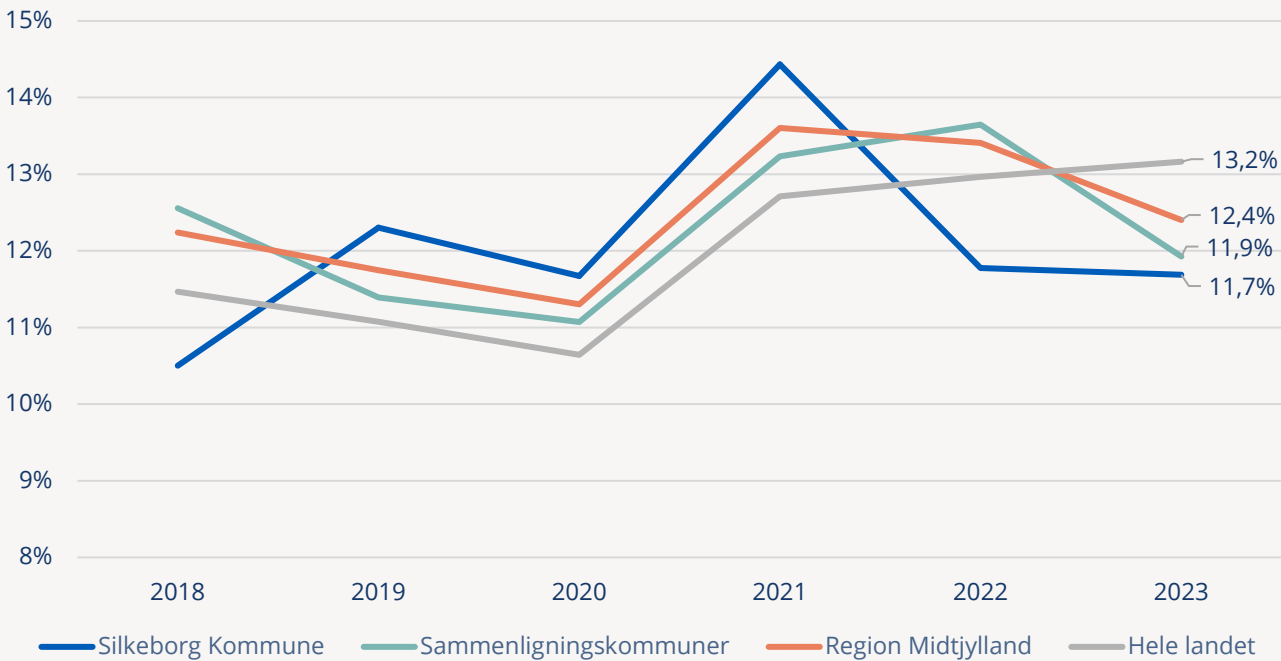
Fald i andelen af vækstvirksomheder efter 2021

Figur 5.1 viser hvor stor en andel af kommunens virksomheder, der kan karakteriseres som vækstvirksomheder. Den viser således udviklingen i andelen af vækstvirksomheder siden 2018 holdt op mod sammenligningskommunerne, regionen som helhed og hele landet.

Det fremgår, at andelen af vækstvirksomheder i Silkeborg Kommune har svinget noget over årene. Den var på sit højeste i 2021 og er siden faldet til et niveau under tallet for regionen samlet.

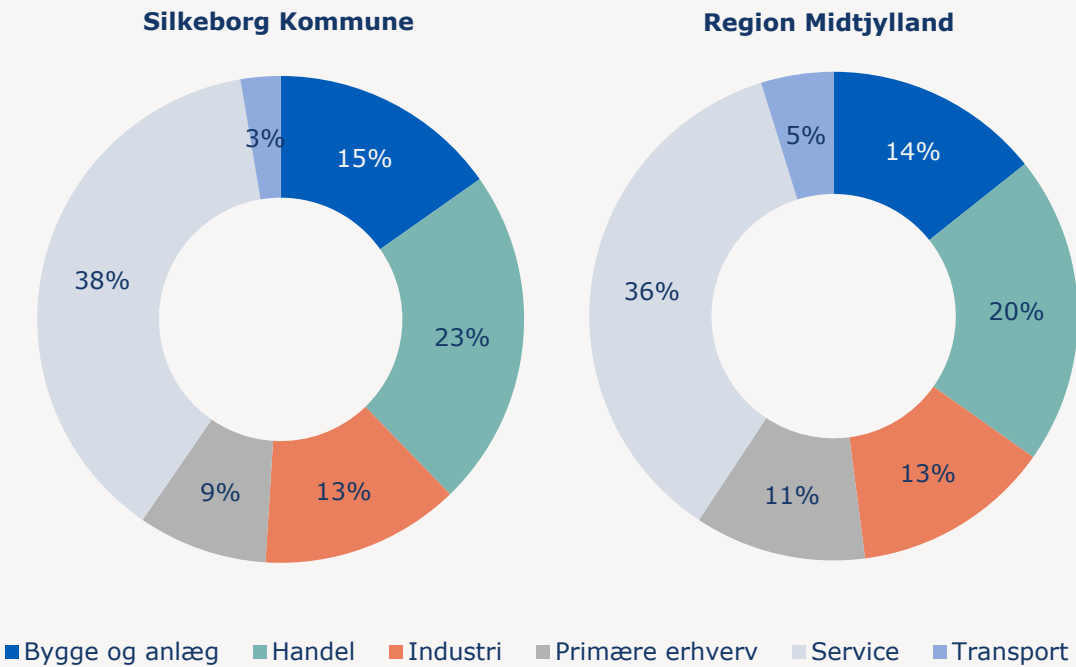
Figur 5.2 sammenligner vækstvirksomhedernes fordeling på hovedsektorer med regionen som helhed. Der er kun mindre forskelle i forholdt til regionsgennemsnittet, idet Silkeborg Kommune dog i 2023 havde relativt få vækstvirksomheder inden for primære erhverv og lidt flere inden for handel, når der sammenlignes med Region Midtjylland under ét.

Figur 5.1. Udvikling i andel virksomheder, der er vækstvirksomheder, 2018-23

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Vækstvirksomheder har haft en omsætningsvækst på mindst 10 pct. de seneste tre år og en absolut vækst på mindst 3 mio. kr. i samme periode. Analysen omfatter kun virksomheder med mindst to fuldtidsårsværk i starten af den treårige opgørelsesperiode.

Figur 5.2. Fordeling af vækstvirksomheder på sektorer, 2023

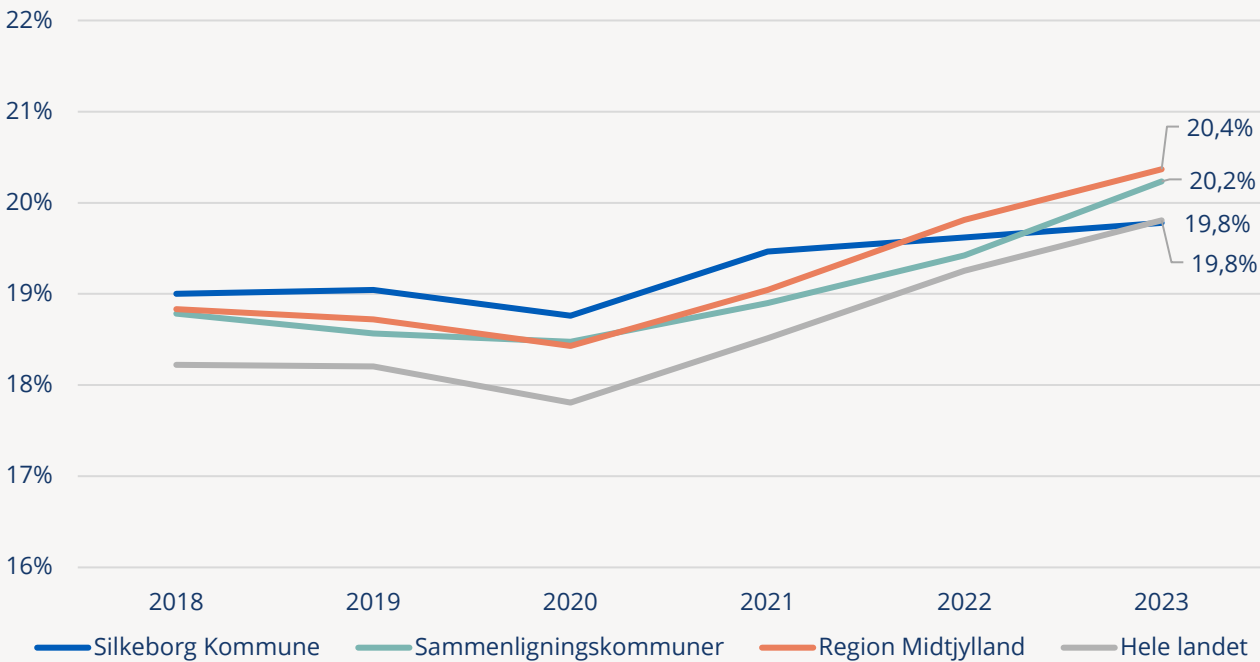
En ud af fem virksomheder har eksport

Eksportvirksomheder er en væsentlig drivkraft for vækst og jobskabelse, og de bidrager i høj grad til både den lokale og regionale værdiskabelse. Figur 5.3 viser udviklingen i andelen af virksomheder med eksport fra 2018-23, mens figur 5.4 viser eksportvirksomhedernes fordeling på hovedsektorer i Silkeborg Kommune og Region Midtjylland under ét.

Den første figur viser, at andelen af eksportvirksomheder er steget en smule i Silkeborg Kommune, men at stigningen er mindre end i regionen samlet og i hele landet. Det betyder, at forskellene er blevet indsnævrede, og at tallet for Silkeborg i 2023 svarede til tallet for hele landet.

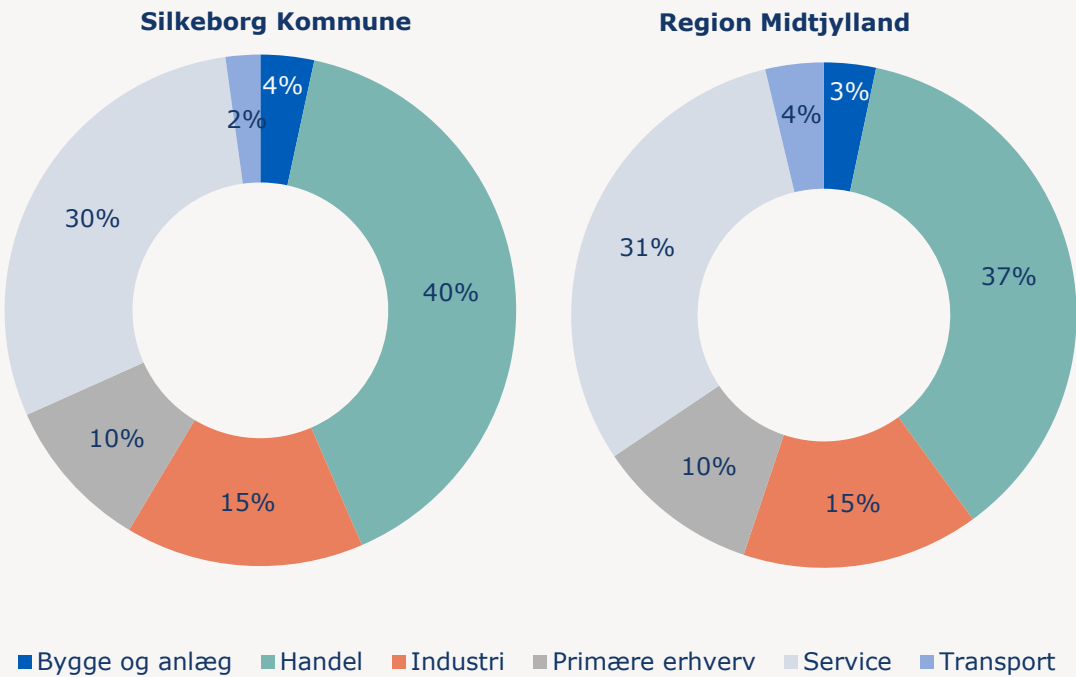
Figuren 5.4 viser, at eksportvirksomhedernes fordeling på brancher i Silkeborg Kommune stort set varer til det regionale gennemsnit.

Figur 5.3. Udvikling i andel virksomheder, der har eksport, 2018-23

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Eksportvirksomheder er opgjort på arbejdssteder.

Figur 5.4. Fordeling af eksportvirksomheder på sektorer, 2023

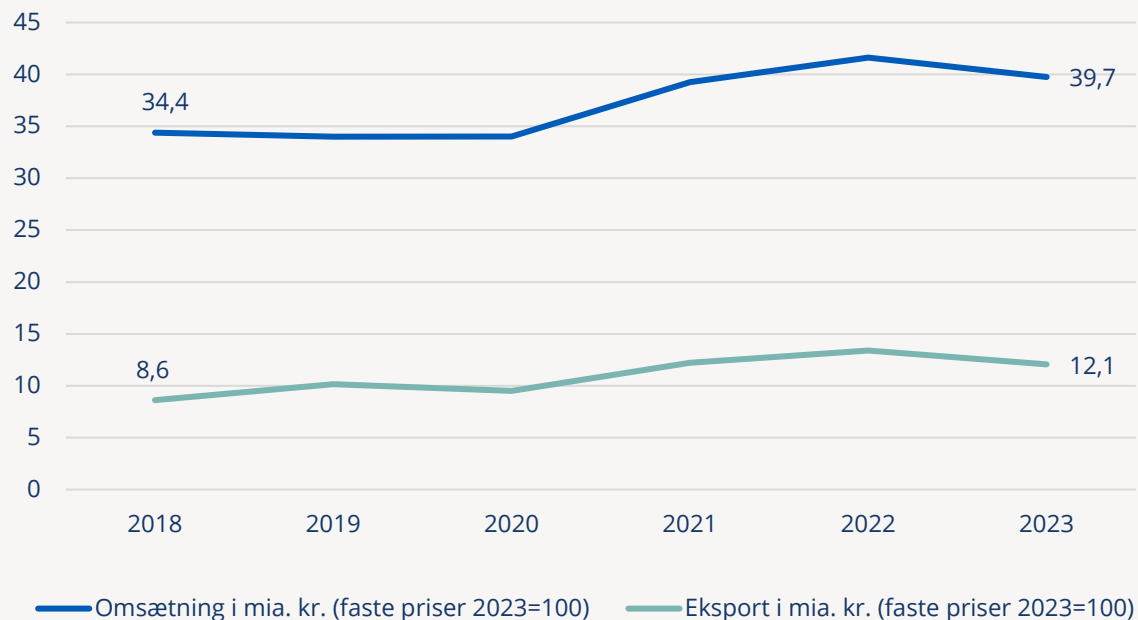
Mindre tilbagegang i eksporten i 2023

Mens analysen på forrige side gav et billede af hvor mange virksomheder, der eksporterer, giver figurerne neden for et overblik over udviklingen i den samlede eksportværdi blandt virksomheder, der afsætter uden for landets grænser. Samtidig viser figur 5.5 udviklingen i den samlede omsætning blandt virksomheder med eksport.

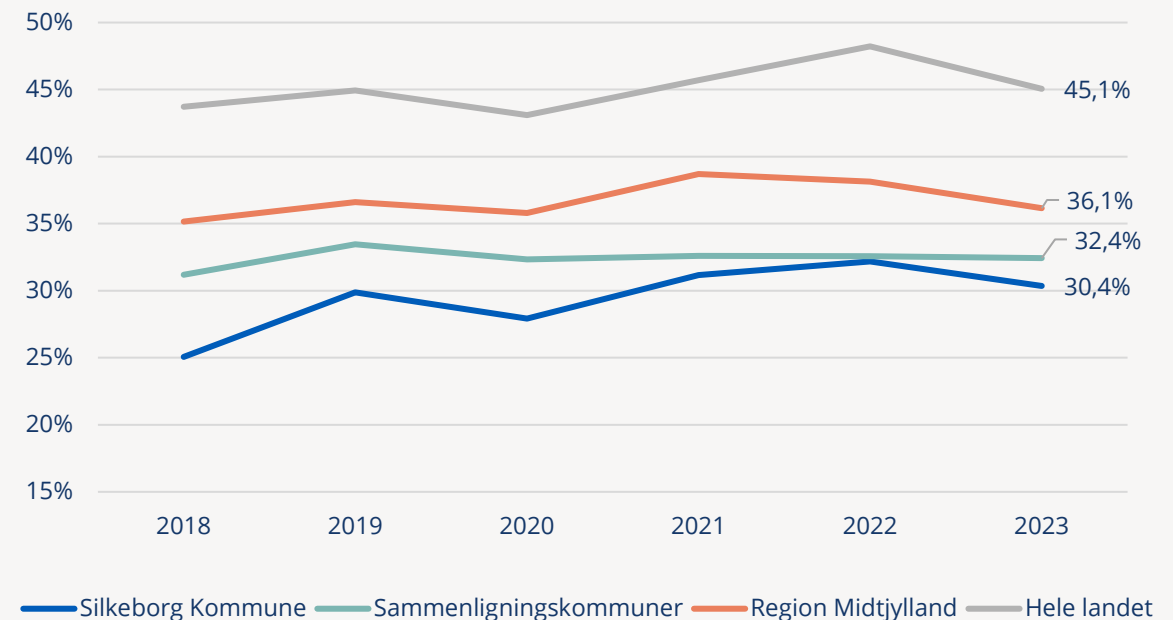
Det fremgår, at eksporten fra Silkeborg-virksomheder samlet er vokset fra 8,6 mia. kr. i 2018 til 12,1 mia. kr. i 2023. Både omsætning og eksport toppede i 2022.

Figur 5.6 viser, at eksportens andel af omsætningen også er steget – om end den stadig ligger i den lave ende, når der sammenlignes med hele landet og Region Midtjylland samlet. Det skyldes formentlig fraværet af meget store eksportvirksomheder i Silkeborg Kommune.

Figur 5.5. Udvikling i samlet omsætning og eksport blandt eksporterende virksomheder i Silkeborg Kommune, mia. kr., 2018-23

Figur 5.6. Udvikling i eksportens andel af omsætningen i eksporterende virksomheder, 2018-23

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

Udgivet af Erhvervshus Midtjylland
Udarbejdet i samarbejde med IRIS Group